

Správa o kvalite údajov HND 2022

Slovenská republika

Časť 1: Všeobecné informácie

1.0: Súhrn hlavných zmien všetkých údajov a metód v porovnaní s prenosom HND v roku 2021

V porovnaní s dotazníkom k HND v roku 2021 bol odhad slovenského HND v časovom rade 2010-2020 ovplyvnený revíziou údajov v kontexte riešenia výhrad k HND, ktoré voči Slovenskej republike vzniesla Európska komisia v dôsledku verifikačného cyklu HND 2016-2019. Európska komisia už zrušila všetkých šesť výhrad špecifických pre jednotlivé transakcie a riešenia piatich prierezových výhrad boli Eurostatu predložené na overenie v priebehu rokov 2021 a 2022. V systéme národných účtov SR boli v roku 2021 zapracované výsledky dvoch prierezových výhrad a výsledky troch prierezových výhrad sú zapracované teraz.

Okrem toho bol odhad slovenského HND v porovnaní s HND dotazníkom v roku 2021 za roky 2018, 2019 a 2020 upravený o rutinné revízne zmeny, vyplývajúce z aktualizovaných informácií zo štatistických a administratívnych zdrojov.

Celkový dopad revíznych zmien za roky 2010-2020 je uvedený v tabuľke 1.

Tabuľka 1
Revízia HND (ESA 95) 2010-2013 a revízia HND (ESA 2010) 2014 - 2020
(v % HND z dotazníka 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Celkové revízne zmeny HND	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	-0,3	1,4
Z toho:											
Celkové revízne zmeny na základe výhrad	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2
Celkové revízne zmeny v zdrojoch a metódach (bez implementácie ESA2010)									0,0	0,0	0,0
Celkové bežné rutinné (revízne zmeny)									-0,1	-0,6	1,2

Pri analýze revízií v posledných rokoch sme v roku 2020 zaznamenali výraznú zmenu (viac ako 1 % HND) spôsobenú zapracovaním ročných štatistických a administratívnych zdrojov. Z dôvodu pandemickej situácie COVID-19 bola odložená oznamovacia povinnosť v rámci administratívnych zdrojov údajov; preto príslušné informácie neboli v čase zostavovania výkazov o HND 2021 k dispozícii. Zmena je teda väčšia ako zvyčajne a vykazuje nižší pokles hrubej pridanej hodnoty, ako sa odhadovalo zo štvrťročných zdrojov údajov. K týmto revíznym zmenám prispelo aj zapracovanie prierezových výhrad do systému národných účtov. Zmena v zdrojových údajoch najviac ovplyvnila údaje za nefinančné korporácie.

Výrazná medziročná zmena na úrovni viac ako 5 % ročného rastu HDP a HND zaznamenaná v roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 bola spôsobená bázickým efektom v dôsledku pandémie Covid-19.

Tabuľka 2, uvedená nižšie, poskytuje celkový dopad implementácie metodiky ESA 2010 na odhad HND.

Tabuľka 2
Celkový dopad implementácie ESA2010 na HND (ESA95) za roky 2010-2013
(v % HND (ESA95) z dotazníka 2022)

	2010	2011	2012	2013
Celkový dopad implementácie ESA 2010	2,2	1,9	1,8	2,0

Prechodové položky z ESA95 na ESA 2010 sa upravili o úpravu reinvestovaných ziskov z dôvodu Výskumu a vývoja, softvéru a originálov. Dopad v tabuľke 2 nie je viditeľný, nakoľko sa jedná o zanedbateľné úpravy.

1.1 Významné zmeny a zdokonalenie (spresnenie) zdrojov a metodiky národných účtov

Zmeny a zdokonalenie zdrojov a metodiky je možné rozdeliť na dve časti. Po prvé ide o zmeny z dôvodu zapracovania riešení prierezových výhrad a po druhé ide o bežné rutinné zmeny.

V rámci revízie národných účtov v roku 2022 boli vykonané úpravy z dôvodu zapracovania troch prierezových výhrad. Ide o prierezové výhrady: číslo II týkajúca sa marží z obchodovaných finančných aktív, číslo IV týkajúca sa reinvestovaných ziskov z priamych zahraničných investícií a číslo V týkajúca sa zaznamenávania diét.

Okrem toho Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR) v porovnaní s predchádzajúcim dotazníkom HND 2021 vykonal štandardnú revíziu za roky 2020, 2019 a 2018 v dôsledku nových informácií a presnejších dát zo štatistických aj administratívnych zdrojov súvisiacich so všetkými sektormi.

Ďalej boli opravené údaje za jednu spravodajskú jednotku z dôvodu nesprávne vykázaných údajov. Okrem toho po intenzívnej bilaterálnej komunikácii ŠÚ SR zistil, že tento subjekt od roku 2020 zmenil svoj obchodný model. Pre rok 2020 má táto zmena vplyv na HDP a HND, ale nie pre roky 2018 a 2019.

Údaje o HDP za roky 2020 a 2021 sú stále predbežné.